

Slovenská pošta vydáva novú veľkonočnú poštovú známku s vôňou fialky

8. marec 2012 Banská Bystrica

Slovenská pošta zajtra, 9. marca, vydáva poštovú známku k Veľkej noci. Na tohtoročnej veľkonočnej známke s nominálnou hodnotou 0,40 € je vyobrazený detail obrazu „Cesta na Golgotu“ od významného holandského maliara 16. storočia Hansa von Aachena zo zbierok Slovenskej národnej galérie. Tento rok poštová známka rozvoní veľkonočné pozdravy vôňou fialky, ktorá korešponduje nielen s duchovným, sakrálnym posolstvom veľkonočného mystéria, ale aj s fialovým dekórom Kristovho rúcha a dizajnom známky.

Po prvýkrát sa k tejto emisii vydáva aj celinová pohľadnica, na ktorej je už predtlačovaná poštová známka. Obrazový motív pohľadnice je reprodukciou celého obrazu „Cesty na Golgotu“, z ktorého bol na známke použitý ústredný motív Krista padajúceho pod ťarchou kríža. Celinové pohľadnice si môže potenciálny záujemca zakúpiť na vybraných poštách, kde budú k dispozícii aj praktické balenia samolepiacich poštových známok v známkovom zošitku s 10 kusmi takisto voňavých veľkonočných známok.

Súčasne s poštovou známkou bude vydaná obálka prvého dňa (FDC). Ústredným motívom prítlače na FDC je postava Krista zakomponovaného do kresťanského symbolu kríža, ktoré spolu tvoria zaujímavé grafické stvárnenie.

Autorom grafickej úpravy známky a FDC, ako aj výtvarného návrhu pečiatky, je akad. mal. Vladislav Rostoka.

Téma Nesenia Kríža sa už v stredovekom umení stala obľúbeným námetom práve kvôli svojim epickým možnostiam. Dovoľovala totiž zahrnúť do obrazu množstvo motívov, ktoré súviseli s cestou Ježiša na Golgotu. V 16. storočí si túto príležitosť nenechávali ujsť ani umelci renesancie, medzi nimi tiež jeden z najvplyvnejších maliarov severského manierizmu – Hans von Aachen (1552 – 1615).

Divák akoby mal pred očami zmenšenú javiskovú scénu, zato s mimoriadne početným komparzom – postavy v popredí svojimi gestami i celými figúrami upriamujú jeho pohľad do stredu obrazu. Tomu dominuje Ježiš klesajúci pod ťarchou kríža, po oboch stranách obklopený vojakmi poháňajúcimi sprievod vpred. Na rozdiel od takmer všetkých ostatných postáv, Kristus nie je prekrytý žiadnou inou figúrou. Naopak, priestor pred ním je voľný, zámerne zosvetlený. Kým iní aktéri sa vyznačujú dynamickým pohybom a vzrušenými gestami, Ježiš kľáčiaci pod krížom smeruje svoj pohľad na diváka obrazu, a tým ho vlastne angažuje vnímať túto pohnutú scénu. Podobné stratégie sú typické pre diela určené na súkromné účely; napokon, aj relatívne malý formát tohto, na drevenej tabuli maľovaného obrazu, svedčí v prospech takejto funkcie.

Dielo zo zbierky Slovenskej národnej galérie patrí do „mníchovského“ obdobia tvorby umelca. Už tu sa zdržiaval predovšetkým v prostredí mníchovskej Rezidencie, pracoval pre kniežatá tamojšieho dvora, ale aj pre augsburských Fuggerovcov. Vzniklo tam množstvo portrétov, ale zaiste aj predmetov súkromnej zbožnosti podobných nášmu obrazu. V tom čase mal za sebou už niekoľko „študijných“ ciest, vrátane Nizozemska a Talianska. O niekoľko rokov neskôr sa Hans von Aachen stal slávnym dvorným maliarom cisára Rudolfa II. a presťahoval sa do Prahy (1596).